

MAXMILIÁN, RYTÍŘ OTTO Z OTTENFELDU – ARCHITEKT RAKOUSKÉHO POŠTOVNICTVÍ

ÚVODEM

V roce 2018 uplynulo 160 let od smrti významné osobnosti, která se zasloužila významným způsobem o modernizaci poštovníctví na území Rakouského císařství, jehož naše země byla součástí. Mnohé zůstalo až do moderní doby a do razantního vytváření nových pořádků po II. Světové válce u nás. Tou osobností byl Maxmilán, rytíř Otto z Ottenfeldu, rodák z Opočna, jenž vložil svou energii, um a talent do zefektivnění poštovních služeb na území Rakouského císařství. Je pravda, že i rozvoj společnosti, zejména technický, mu v jeho snahách velmi nahrál. Nicméně je třeba si připomenout tuto osobnost, která až na několik málo vzpomínek, málem by upadla v zapomnění. Škoda, že žádná entita u nás si tuto osobnost nepřipomněla vůbec ničím. Škoda. Vždyť ve své době se Ottenfeldovy poštovské rychlíky byl vděčným tématem na olejomalby a výšivky.... Ottenfeldovi nahrála i doba, ve které žil svůj aktivní život. Období let 1744 – 1858 je totiž považováno za období intenzivní modernizace rakouského poštovníctví. Ottenfeld všechny tyto faktory plně využil.

Až do recesu v roce 1743 spravovali poštovní ústav Paarové. Po recesu zůstali jen čestnými zástupci. Správy poštovníctví v naší oblasti se ujala **c.k. vrchní poštovní komise**, od **14. 2. 1756 se nazývala „dvorská komise ve věcech poštovních“**. Významnou osobou v činnosti a posléze i ve vedení byl v této instituci vůdčím činitelem od začátku 19. století **Maxmilán, rytíř Otto z Ottenfeldu**.

Připomeňme si alespoň hlavní úseky jeho zejména pracovního života a prostředí, ve kterém žil a působil. V textu využívám větší měrou citace různých osobností, než je obvyklé a u mne zvykem.

CITACE OSOBNOSTÍ A INSTITUCÍ

„O vybudování rakouského poštovníctví obzvláště se zasloužil na počátku 19. století Maxmilán rytíř Otto z Ottenfeldu“.

Dr. Václav Záběhlický, Dějiny pošty, telegrafu a telefonu v českých zemích, Praha 1927

„V letech 1829 až 1848 přednosta poštovní správy Maxmilán Otto von Ottenfeld zmodernizoval poštu“.

Academic, Akademické slovníky encyklopedie, Rakouská poštovní a telegrafní správa, 2000-2016

+ Wikipedia 2018 – Poštovní a telegrafní správa Rakouska

„Významou roli ve změnách poštovníhonictví hrál hlavní poštovní administrátor ve Vídni Maxmilián Otto von Ottenfeld. Byl autorem nové dopravy osob (1823) a hlavní spoluautor Poštovního zákona z roku 1837“.

Vyšší Brod Monastery, Private Tours, Praha 2006

„Poštovníctví v rámci hlavního a rezidenčního města Vídně bylo v roce 1830 z nařízení hlavního poštovního administrátora Maxmiliána rytíře Otty von Ottenfelda změněno“.

Zvláštní známka pro dopisovou poštu Kariolka, Rakouský internetový portál k vydané známce v sérii „Historické poštovní vozy“. Vídeň 2015

„....poštovské rychlíky jsou vynálezem Maxmiliána z Ottenfeldu. A co bylo vlastně principem těch poštovských rychlíků? Jednak tedy začaly jezdit v noci , což byla nebývalá záležitost.... Poštovské rychlíky měly svůj pevně stanovený jízdní řád.... Byla stanoveny časové limity pro výměnu koní, případně pro výměnu postilionů, tedy vozků.... Byla stanoveny pevné limity pro občerstvení cestujících na určených poštovních stanicích, takže ta jízda se velice zrychlila.“

Jan Galuška v pořadu rádia Praha „Cestování s poštou v době kočárů“, Rádio Praha, Praha 2017

„....za úředního života Ottenfeldova téměř každý rok došlo k důležitým novotám a úpravám, jež povstaly jen jeho iniciativou, a tak každý rok uz jeho služební doby značí další krok na cestě konsolidace a zmodernisování rakouského poštovníctví na počátku devatenáctého století“.

Dr. Václav Záběhlický Dějiny pošty, telegrafu a telefonu v českých zemích, Praha 1927

.....

KRONIKA ŽIVOTA A PRÁCE MAXMILIÁNA RYTÍŘE OTTY Z OTTENFELDU

7. 12. 1777

Narozen jako syn lesmistra Jana Maxmiliána rytíře Otty z Ottenfeldu v Opočně v Čechách.

„Jeho otec byl původně císařským, od roku 1769 knížecím Colloredovským lesmistrem a pocházel ze staré

šlechtické rodiny. Jeho předkové byli původně ve službách brandenburských, později císařských a jeden z nich byl povýšen císařem Leopoldem I. V roce 1657 do stavu českých rytířů s predikátem „z Ottenfeldu“. Citace z knihy dr. Václava Záběhlického, titul viz shora (str.33 a 34).

1787

Maxmilián Otto z Ottenfeldu ztratil otce, zůstal s matkou a sedmi sourozenci beze jmění.

1787 – 1791 (?)

Studuje na benediktinském gymnáziu v Broumově a absolvuje jej s výtečným prospěchem.

1791

Společně s bratrem Josefem obdržel stipendium hraběte Straky na studium, které využili později pro studia na vídeňské univerzitě

30. 9. 1802

S vyznamenáním dokončil filosofická a právnická studia a jako konceptní praktikant vstoupil do služeb c. k. Všeobecné dvorské komory s tímto postupem:

1802 (Konzeptspraktikant)

1805 (Konzeptsakzessist)

1806 (Hofkonzipist)

1816 (Hofsekretär u poštovního oddělení)

Provizorní vedení pojízdnych pošt (v té době začíná se svými reformami)

1823 (úspěch se zavedením prvních reforem (Eilpost) – jmenován definitivním radou

1828 Provizorní vedení Vrchního poštovního úřadu

Zdroj: ÖBL 2018)

30. 9. 1805

Za svou píli a výtečnou způsobilost byl jmenován konceptním akcesistou s platem 200 zlatých za rok.

27. 3. 1806

Jmenován dvorním akcesistou s platem 700 zlatých ročně.

5. 3. 1814

Zaznamenal první úspěch na poli poštovním. Dekretem dvorské komory mu bylo uloženo, aby **převzal Paarské poštovní spisy z let 183 - 1812** (Paarům od roku 1783 příslušelo jen právo prezentační při jmenování poštovních úředníků po reformách císaře Karlem VI). Obdržel uznání a zvláštní odměnu ve výši 80 zlatých.

8. 12. 1816

Jmenován dvorním tajemníkem s ročním služným 1600 zlatých. Od té doby byl přeložen do poštovního oddělení a **zahájil reformátorskou činnost v poštovníctví.**

1816 – 1819

Zabýval se nefungující službou úředníků a konduktérů u poštovských vozů a nařízeným vyšetřováním. Byl pověřen na základě zprávy prozatímní správou ředitelství jízdních pošt. **Začala reorganizace jízdních pošt s jednoznačným Ottenfeldovým úspěchem.** Jmenován dvorním tajemníkem. Začal pracovat na návrzích o zvláštních poštách. Zahájil práce na novém poštovním zákoně, který by vyhovoval nové době a zmodernizoval by poštovníctví.

1823 (3. 5.)

Tento den se za přítomnosti osobnosti poštovníctví Ottenfelda (a z jeho iniciativy) uskutečnila významná událost v historii poštovníctví ve vztahu k českému území a poštovníctví vůbec. Stalo se to uvedeného dne na trase Vídeň – Brno částečně v zemi Koruny české. Došlo k první jízdě tzv. **poštovním rychlíkem (v němčině Eilpostwagen)**. Došlo tak na první zrychlenou dopravu osob poštovním vozem (dostavníkem). Od tohoto dne začaly jezdit pravidelně v pondělí a ve čtvrtek z Vídně do Brna a v úterý a v sobotu z Brna do Vídně. Archivy uvádějí, že cestujícími první jízdy byli:

Maxmilián, rytíř z Ottenfeldu,

osm cestujících,

kočí čtyřspřeží koní,

sluha.

Dostavník byl pohodlný, nově opatřený pérováním. Vyjel v šest hodin ráno za hlaholu poštovní trubky přes Stannersdorf, Wolkesdorf, Gaunersdorf, Wittersdorf do pisdorfu, kde byla krátká přestávka na oběd. Poté poštovní rychlík pokračoval přes Mikulov, Pohořelice, Rajhrad do Brna. Trať měřila 144 km, dostavník ji

urazil za 14 hodin. (Zdroj: Alois Lustig, Ottenfeldův poštovský rychlík, Čs. Pošta, roč. XVIII, 1936 a FI, Encyklopedie Brna, aktualizováno 11. 07. 2018). Odezva veřejnosti, zejména v komerčních kruzích, byla nebývale obrovská (Zdroj: BLKÖ).

Vzhledem k tomu, že se jednalo o významný počín v oblasti poštovníctví, na tomto místě se zmiňuji o následných jízdách v dalších trasách.

29. 7. 1823

Vídeň – Praha

1. 10. 1823

Vídeň – Pressburg (Bratislava)

10. 3. 1824

Vídeň – Gratz

31. 5. 1824

Vídeň – Ofen

26. 6. 1824

Vídeň – Terst

(Zdroj BLKÖ, Band 21 (1870), strana 129, 17. 5. 2017)

„Úspěch Ottenfeldovy reformy byl zcela zřejmý již po prvních deseti dnech provozu“. (PhDr. Pavel Čtvrtník, Cesta pošty dějinami silnicí, železnicí, letadlem, str. 47, NADAS Praha, 1977).

Kromě poštovních rychlíků zavedl Ottenfeld též příležitostné rychlé vozy (Separat – Eilwagen). Za zvýšený poplatek s mohl cestující objednat tento vůz na kterýkoli den a jakoukoliv trať poštovních rychlíků.

1825

Od tohoto roku poštovské rychlíky začaly přepravovat i listovní poštu. Usnadnila se pravidelná a

rychlá doprava listovních zásilek. Postupně došlo k rušení dosavadních diligencí.

„Ottenfeldova reforma znamenala nejen převrat v kvalitě a rychlosti dopravy cestujících, le v poštovní dopravě vůbec. Díky Ottenfeldově reformě dokázalo poštovníctví také na našem území v těchto letech plně využít dopravních a TECHNICKÝCH MOŽNOSTÍ SVÉ DOBY“.

(PhDr. Pavel Čtvrtník, Cesta pošty dějinami, str. 48, Praha 1977)

1827, 1833 – 1835

Ottenfeld předkládá návrh poštovního zákona o zvláštních poštách.

„Vycházejí ze správného poznání, že poštovní ústav nemalou měrou spočívá také na bedrech postilionů, a že tudíž poštovní správa musí věnovat náležitou pozornost zvelebení a pozvednutí jakosti těchto důležitých orgánů poštovní služby, podal Ottenfeld již v roce **1827** návrh na zřízení provizního fondu pro postiliony a na zavedení služebních knížek pro tyto zaměstnance“.

(Zdroj: Dr. Václav Záběhlický, Dějiny pošty, telegrafu a telefonu v českých zemích, str. 38, Praha 1927, nákladem vlastním)

1829 (21. 2.)

Ottenfeld zdůrazňuje centralizaci poštovní správy a zcelení odvětví poštovní správy. Navrhuje důraznou reorganizaci poštovní správy. Navrženy úřady funkční poštovní správy, pro každou instituci Ottenfeld vypracoval podrobné instrukce. Pamatoval na pevné platy poštovních zaměstnanců a na osobní přídavky.

1829 (27. 4.)

Všechny Ottenfeldovy návrhy byly schváleny dekretem dvorské komory ze dne 30. 4. 1829 čj. 17841/1017). **Zřízena „Nejvyšší dvorská poštovní správa“. V provinciích „Vrchní poštovské správy“.** Ottenfeld byl **jmenován dvorním radou a nejvyšším poštovským správcem.**

Nejvyšší dvorská poštovní správa byla přesně rozdělena na několik oddělení (celkem osm oddělení). Přiděleno 80 placených úředníků a 20 neplacených praktikantů.

Až do roku 1848 byl přednostou nejvyšší dvorské poštovní správy dvorní rada Maxmilián rytíř Otto z Ottenfeldu.

1829 – 1830

Ottenfeld intenzivně pracuje na poštovníctví přizpůsobené nové době. Jedním ze zastaralých faktorů bylo pozvolné rušení dědičné pošty i přes velký odpor dědičných pošt mistrů.

1830

Reorganizace Malé pošty ve Vídni

Nejvyšším rozhodnutím ze dne

12. 5. 1832

bylo vytvořit **nový poštovní zákon**.

1834

Ottenfeld předložil návrh nového poštovního patentu, který se stal součástí balíčku nové důchodkového trestního zákona, celního řádu a řádu o státních monopolech.

20. 2. 1834

Dvorská komora dekretem rozhodla zavést jízdy kariolkami. Rozšířily se jízdní kurzy (doprava rozšířena i na vedlejší silnice).

9. 4. 1834

Vydán dekret dvorské komory na základě Ottenfeldova návrhu o sběrnách psaní a poselských poštách.

13. 11. 1835

Ottenfeld navrhl zřízení poštovních inspekčních orgánů.

1. 7. 1836

Provedena první velká rekonstrukce poštovníctví v její struktuře.

1836

Ottenfeld byl pověřen vypracováním všech dispozic pro cestu Ferdinanda I. A jeho doprovodu ke korunovaci do Prahy

1836 (23. 3.)

Vydán dekret dvorské komory, aby byly pokuty vybrané za opoždění (Retardenzstrafen) a jiné pokuty byly použity k odměnám a vyznamenáním postilionům. K definitivnímu zřízení fondu však nedošlo.

1836 (3. 2.)

Ottenfeld zahájil podávání návrhů zdůrazňující **významnou úlohu drah a paroplavby pro poštovníctví.**

1836

Založena společnost rakouského Lloydů pro paroplavbu.

1836

Ottenfeld jednal ohledně dopravy listovní pošty mezi Terstem – Benátkami – Ankonou – Dalmácií. (ujednání podepsáno s Lloydem v roce 1840). Dopravní služba se realizovala až 1. 2. 1841.

1837

Ottenfeld zahájil jednání s Lloydem a vyjednával dopravu pošty.

1837 (1. 9.)

Podepsáno ujednání s rakouským Lloydem o dopravě poštovních zásilek dvěma plavbami za měsíc v relaci Terst – Cařihrad – Alexandrie s několika zastávkami na trase.

1837

Všeobecná dvorská komora vypracovala návrh nového poštovního zákona.

5. 11. 1837

Zákon schválen s platností od 3. 7. 1838.

12. 6. 1838

Vydán řád jízdní pošty

6. 11. 1838

Vydán řád listovní pošty

10. 8. 1838

Přijat Ottenfeldův návrh na poštovní řád pro cestující ve zvláštních jízdách.

1838

Soustředil se na zlepšení stavu silnic.

Zasadil se o uveřejňování důležitých nařízení a rozkazů v poštovníctví. Na jaře tohoto roku nejvyšší dvorská poštovní správa začala zveřejňovat „Věstník cís. král. Nejvyšší dvorské poštovní správy“. Vycházel v německé a italské mutaci.

Z výtěžku předplatného Ottenfeld nařídil nákup zeměpisných a statistických děl pro knihovnu.

1839 (1. 5.)

Zavedeny služební knížky pro postiliony (služební instrukce pro c.k. poštovní stanice. Ke směrnici připojen vzor služební knížky pro postiliony a paragrafem 48 bylo ustaveno, že „některým postilionům bude udělen čestný stejnokroj jako zevnější vyznamenání“.

Čestný stejnokroj tvořila slavnostní uniforma se dvěma stříbrnými proužky na kabátci a se dvěma stříbrnými proužky na rukávě letního kabátu. Stejnokroj doprovázel přídavek dvou zlatek a deseti krejcarů. První ocenění tohoto druhu obdržel Josef Armandolini z Milána dne 7. 8. 1839.

1839 (11. 10.)

Ottenfeldovy návrhy z roku 1836 vytvořily podklad pro nejvyšší rozhodnutí o právních vztazích železnic k poštovnímu regálu.

1839 (17. 12.)

Ottenfeld navrhl, aby poroto za dopisy dopravované severní drahou Ferdinandovou pro jejich osm stanic bylo počítáno podle jediné sazby. Návrh přijat dekretem dvorské komory v roce 1840 (7. 1.).

1840

Ottenfeld nařídil zkoušky uchazečů o místa poštmistrovská, expeditorská a vedoucích listovních sběrů zkoušky ze znalosti věstníků.

1842

Pošta zaznamenala velký rozmach. V tomto roce bylo 1805 poštovních úřadů všech kategorií, 3723 poštovních úředníků, 553 poštovních silnic (počet mil 5117), 243 poštovních kurzů, peněžní zásilky

dosáhly obrátu 263,051.260 zlatých

1843 (1. 7.)

Zrušeny každodenní spěšné listovní jízdy na trase Vídeň – Terst po poštovské silnici Vídeň – Glognice, zavedena doprava cestujících a zásilek na této trase drahou.

1845 (3. 5.)

Vydáno prohlášení, podle kterého byla paroplavební společnost rakouského Lloydů prohlášena za instituci obstarávající provoz státní pošty stejně jako poštovní instituce spravované poštmistry.

1845 (1. 9.)

Zavedena železniční poštovní doprava na trase Vídeň – Brno – Praha.

1846

Ottenfeld inicioval kompletní reorganizaci **poštovní kursovní správy** (v návaznosti se zavedením železniční přepravy).

1846

Uskutečnil se Ottenfeldův návrh na rozšíření působnosti nejvyšší dvorské poštovní správy.

1846 (18. 6.)

Vydán nový služební řád pro ústřední poštovní úřad (systematizace ředitelského místa, zavedení instituce poštovních komisařů, zavedení přímého styku mezi poštovními úřady a poštovními stanicemi, obsazování služebních míst, ustavení dvorské účtárny, systematizace podřízenosti, zavedení úřadu pomocného a revizních atd.). Zavedeny též instrukce pro poštovní konduktéry, začaly se dělat návrhy na osvobození od poštovního , došlo k úpravě novinových poplatků, zrušena výplatní povinnost pro korespondenci ze sousedních států.

1847 (11. 10.)

Uskutečnila se rozsáhlá reorganizace vídeňské městské pošty z iniciativy Ottenfelda a za podpory ředitele dvorského poštovního úřadu Bohumíra z Giuliani . Správu nad městskou poštou převzal dvorský poštovní úřad, zřídily se)střední poštovní podejna a ústřední listovní dodejna, dále dodejna povozná pro službu povoznou, dodejna cenných psaní a dodejna balíků s oddělením pro vyclívání. Zřízeny listovní sběrný o třech třídách. Ustanovena doba na podávání listovních zásilek a přijata další důležitá nařízení regulačního charakteru.

Zajímavé jsou poštovní tarify: dva krejcarů za místní psaní, doporuční dosáhlo tří krejcarů a doručné jednoho krejcaru.

1847

Ottenfeld dosáhl 70 let věku a 45 let ve službě.

1848 (12. 10.)

Ottenfeld končí službu státní pro poštovníctví.

1848 (21. 11.)

Ottenfeld si podává žádost **o přeložení na trvalý odpočinek. Žádosti vyhověno a Ottenfeldovi byl udělen rytířský kříž řádu Leopoldova.**

1848

Ottenfeld žil na vlastním statku v Hietzingu u Vídně. Stále pracuje, je veřejně činný, věnuje se obecním věcem.

1848

Zřízená knihovna obsahovala **127 map a 294 knih.**

1850

Ottenfeld zvolen starostou v Hietzingu.

1852 (27. 5.)

Z důvodu nemoci se vzdává funkce starosty

1858 (12. 2.)

Ottenfeld umírá.

1858 (14. 2.)

Ottenfeld pohřben na hřbitově v Hietzingu u V9dně

.....

MÍSTA OTTENFELDOVA PŮSOBENÍ – stručná historie neuzavřená končící v polovině 19. století (zdroj wikipedia.org)

OPOČNO (doba narození, dětství)

750 – 400 př.n.l

kraj kolem Opočna osidlován

8. století

Osídlení slovanským obyvatelstvem

Vzniká název podle slova „opočný“ („kamenný“)

1350

První majitelé páni z Dobrušky, vybudován gotický hrad

1405

Spojena panství pánů z Kolovrat opočenské a jimlánské

1465

Vzniká Nový hrad

Původní tvrz se stává sídlem vrchnostenských úředníků a později zaniká

1495

Majiteli Trčkové z Lípy. Poslední majitel Jan Rudolf hrabě Trčka z Lípy (do 1634)

16. - 17. století

Opočno trpělo změnami v náboženském směřování (evangeličtí kněží – rekatolizace – evangelíci vyhnáni – katolíci. Od roku 1630 katolický farář)

1677

Řád bratří kapucínů se usidluje v Opočně

1767

Majiteli panství se stal rod Schwarzenberků (po hrabatech z Warrensbachu)

BROUMOV (doba jinošství a studií)

Historie města je od samého počátku spjata s řádem Benediktinů, kteří získali území budoucího Broumovska roku 1213 od Přemysla Otakara II.

1255

Založení města (předpoklad)

1306 (?)

Zřízena klášterní škola, kdy došlo ke zbudování kláštera a benediktini měli povinnost pečovat též o vyučování. Vyučovalo se trivium (gramatika, rétorika a dialektika) a quadrivium (aritmetika, astronomie, hudba a geografie)

1419

Postavena Stará radnice, jedna z nejstarších v českých poddanských městech

1624

Zřízeno čtyřtřídní gymnázium opatem Bennem Falkem (Jan Benno z Falkenberga)

1726 – 1748

Postaven Broumovský klášter od K. I. Dienzenhofera

2. polovina 19. století

Z Broumova odešla převážně skupina německých obyvatel, která založila osadu Nueva Braunau (Nový Broumov) v Chile

1869

V Broumově žilo 5701 obyvatel

V Broumovském gymnáziu studovala celá řada významných osobností. Kromě Maxmiliána Otty von Otenfelda, Josefa Tichatschek, operní pěvec, Franz Opitz, rakouský chirurg, Johann Eppinger, profesor patologie, Ludwig Scheurer, vrchní soudce pro Bosnu a Hercegovinu, Vincenc Maiwald, botanik, ředitel gymnázia, August Kral, diplomat, Alois Jirásek, spisovatel, Alois Rašín, český politik, ekonom, ministr financí a celá řada dalších.

HIETZING (podzim Ottenfeldova života a stáří),

Tato dnes rezidenční oblast byla nazývána jako „vesnice na konci Schönbrunnského parku, kde je v létě narváno jako v žádné části Vídně“. Svůj význam získala blízkostí Schönbrunnského paláce

9. století

příchod prvních německých obyvatel (zejména z Bavorska, proto přípona – ing typická pro tuto oblast)

1130

První dochovaná zmínka

1258

Registrováno 15 domů a usedlostí

13. stol.

Položeny základy kláštera Klosterneuburg

1529

Období prvního tureckého ležení a tábořiště

16.stol.

Zakládány vinice, sídla Vídeňanů

1679 – 1713

Místo postižené tureckými válkami a morovou epidemií

1. polovina 18. století

Hietzing byla malá obec, nicméně se zde konala řada mší a poutí, v roce 1738 navštívilo místo 6000 poutníků

1819

Registrováno 160 domů a usedlostí

1830 – 1840

Postavena řada vil slavných osobností (císařský lékař Johan Malfatti, přírodovědec a cestovatel Karl Alexander Anselm svobodný pán von Hügel a jiní)

1867 – 1882

Vytvořena čtvrť „Hietzinger Cottage“, čtvrť výstavných vil a širokých ulic

Hietzing je významné místo, žila zde řada významných prominentů rakouského císařství, Rakousko-Uherska a rakouského života. Na Hitzingském hřbitově je pohřben spisovatel Franz Grillparzer, malíř Gustav Klimt, architekt Otto Wagner a skladatel Alban Berg. V místě je Klimtova vila, kterou tento malíř používal jako studio v letech 1911 až 1918.

MAXMILIÁN OTTO VON OTTENFELD, rodák z Opočna v Čechách si zaslouží naši pozornost, a to nejen v období svých kulatých výročí. Významně se podílel na organizaci našeho života v oblasti rakouského poštovníctví. Řada jeho reforem, nařízení, vyhlášek a směrnic se zachovala i do čtyřicátých a padesátých let našeho století Jeho vliv přesáhl zcela jistě i do pozdějších vliv. Proto má v našich vzpomínkách své čestné místo. V současném Rakousku není encyklopedie či lexikonů nezmiňující se o Maxmiliánu Ottovi von Ottenfeldovi. U nás se též občas připomíná, obšírněji naposledy Ottův slovník naučný z minulého století. Všechna čest patří pracem z dílny Poštovního muzea v Praze. Tam Maxmilián Otto von Ottenfeld opominut nebyl.

Zdroje informací a ilustrace:

1/ wikipedia.org, wikipedia.de, wikipedie.cz

2/ www.google.com

3/ Dr. Václav Záběhlický, Dějiny pošty, telegrafu a telefonu v českých zemích (od nejstarších dob až do převratu) , nákladem vlastním Praha 1927

4/ Dr. Pavel Čtvrtník, Cesta pošty dějinami silnicí, železnicí, letadlem, NADAS Praha 1977

5/ Pavel Čtvrtník, Jan Galuška, Patricie Tošnerová, Poštovníctví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Knihy 555, Liberec, 2008 (u této knihy převzaty ilustrace Ottenfeldovy busty, jejich rodového erbu a titulní strany z Poštovního zákona vydaného císařem Ferdinandem I ve Vídni 5. 11. 1837

6/ Obnovená tradice, zpravodaj Historického psolku Schwarzenberg, čísla 1 - 61

Busta Ottenfeldova (zdroj Poštovní muzeum Praha/Vyšší bRod)



Mědirytina Ottefeldova poštovského rychlíku (zdroj Europeana)



